

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sva polvani" Nat. Post.

Preplaćata s poštarskom stoj 2 for., a seljaku samo 1 for., za cijelu godinu. Razmerno 1 for., a seljaku 50 nov. za pol godinu. Izvan Carevine else poštarska. To je u nešto najmanja 8 slobjaka to se valjati, da mu list saljemo svila ukupno pod jedinicu zavojem i novcem, davat 50 nov. na godinu svakom. Novac u selju kroz poštarsku "Naznáćnicu". Ime, prezime i nazivlja Pošta valja jasno označiti. Konačna List nedostaja na vrijeme, noka to javi odpravnici u utrionu pisanu, za koju se neplaća nikakva poštarska, napisat izvana Reklamatoru. Tako List prelazi i drži, ako je poslon, ga i plaća.

CESAROV DAR.

Njegovo Veličanstvo cesar i kralj dosločao se je darovati 3000 forintih za ustanovljenje maloga sjemeništa, gdje će se odgajati budući svećenici za Istru i Trst.

Svako istrijansko ēeljade neka dozna za taj plemeniti dar našegu znožnogu vladaoča i neka ga za lijepo zdravlje i dobro sreću Bogu preporuči. A na dan njegovoga srebrnoga pira veličanstveni kresovi po istrijanskih gorah i bregovih, neka preko mora oznanjuju, da je vez medju vladarom i narodom hrvatskog tvrd i nerazreživ, sve od onda, kad ga naši pradjedovi krvaju svojom utvrđiše.

DOPISI.

OSVRT NA OBĆINSKU UPRAVU U ŽMINJU.

(Obala).

Jos bi dozvoljeno, da od 6000 l. zaostavših interesala budu pokriveni svi izvanredni potroski i namireni svi obćinski dugovi, koji iznose oko 3000 l. Napokon sve bi dozvoljeno i ustanovljeno polag od načelnika predloženog proračuna.

Što se tiče dozvoljenog poreza na 1. točki opaže se, da obćina Žminjska od god. 1854. postje prodaje komunalna plaća uvek ne samo izravne poreze (stibre) nego i ekvivalent na sav razprodani komunal, premda godine 1875 bi načelniku naloženo, da se pobrine prenesi sve prodane čestice ili particele

na kupece i tako i porez; a buduće onoga nije učinio, obćina na mesto plaćati godišnja 30 l. poreza, mora plaćati u stoljno svako leto. Takovim upravljanjem imovine obćinske Žminjski poštali naničili su veliku skoro obćini i svim kupecom komunalna. K tomu se čine svi sljepi.

Ako se dakle od svakoljetnog dohotka obćine sa l. 2428,30 odobje svakoljetni potrosak sa 1269,30 preostane obćini od svakoljetnog dohotka još l. 1158,99

Nu dočim sam razložio njezinu godišnju dohotak i potrosak, sad mi je iztaknuti da § 67 i 68 obćinskog zakona g. 1863 ustanovljuju: svakoljetnini dohotkom imadu se najprije pokriti svu obćinsku troškovu; i § 62 na trećoj stavki dozvoljuje da se preostanak s razlogom vrednih posebnih obzirah može razdiliti među ubogu članove obćine. U Žminjskoj obćini svako ljetno preostanu 1158 l. i 90 nov. dohotka, koji bi se u smislu ovog § 62 mogao razdiliti među obziru, koji su s prodajom komunala osteceni bili, što nitko nemuze tajiti. Ipak niti toga ne zadržava upropastjeni Žminjski kmet. Što moli i traži jest ovo, da pošlo obćini svako ljetno preostanu 1158 l. 90 nov. dohotka, da bi se baš s njegovih pleča skinuo nezakoniti obstojeći stari običaj da plaća žitom obćinske sluge, orguljaša, zvonara i grobare, koje mu svako ljetno dolaze na vrata prosjećiti svoju plaću, nu što se je bila obćina po zapisnicima obavljenih i obstojećih u obćinskom uredu, obvezala prije 100

izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIĆTUVO I ODPRAVNIĆTUVO

načelnik

Tipografija Figli di C. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisana sa šilji platjene poštarske. Viseli, dopisi i drugi spisi stampaju se il a običest il u izvadku, unimo pravo svojih crtežnosti i smera crteža lista. Ne podpisani se dopisi nepotrobljavaju. Osoba napadanja i cijelo sudjelovanje stvari ponosljiva mjesto u ovom Listu. Prikložena se pisma isključuju po 5 nov. svaki redak. Oglaši od 8 redakata stoji 60 nov., a svaki redak mješa 5 novčića; il u slučaju opotovanja po što se pozdro uglasnik i odpravnici. Dopisi se nevravljaju. Urednik i odpravnici, osim izrazito službenih, nadopisuju, nego putem svoje Listice.

uloži na Juntu svoj prosvet ili protest, te svojim odpisom dne 28. Setembar 1878 Broj 1061 nastavljaju se na staru obstojevi ubrāj, odsudi Žminjskoga kmela i unapred nositi staru bazu. Ovi Juntin odpis, kako je u njem naredjeno, imao je biti objavljen obćinskim zastupnikom u prvom vječu, što pak na 28. Decembar 1878 nije bilo ovršeno, s toga obćinsko zastupstvo u samu proračunu za godinu 1879 pridodaje i 100 flor. orguljašu. Po tom bi potrosak obćinski za godinu 1879 iznasa 1369 l. i 39 nov.; i još preostaje od godišnjeg dohotka 1058 fr. 99 novčića s kojima bi se morali plaćati i svim ostalim službenim i još bi preostajalo,

Sad pak uvidimo, da se vrši zakon kaj se Žminjskog kmela obtereće s nametom ili Adizionalom. Godine 1871 tadašnje obćinsko zastupstvo obnajljene zavedljivim i laskavim predlogom svojih bezdušnih vodja u svom veću odobrilo je naprili kmetu na ledja namet ili adizional sa 5%, na izravnim porez s nametom smiriti s njim Juntin dug sa 2000 l., što bi ona bila po napred platila u ime obćine Žminjske uprave bolnici tršćanske. Juntla ga je povrđila ko što je zabilježeno u njenom izvještu g. 1871 na stranu 10., i naredi, da ga Žminje imadu plaćati počasni od godine 1872 do 1879 kroz osam godinah. Koliko bi tog duga dosad smireno sadašnji obćinski zastupnici izvan načelnika toga neznađu, ipak tvrde, da na koncu lekućeg ljeta će biti možda smiren, i ostali će štograd još na korist obćini. Pa jedi on zakonitim putem ustavljeno? O tom neka svaki sudi. §. 72

HRVATSKE NARODNE PJESEME IX. ISTRE.

XLIV.

Lipe Kostrenjke.

(Vepričnacka).

Kostrenjčica mlade, uste se oholo, Pak te van zavjeti svr gradi okolo, Pak to dojti fanti za vas oženiti, I van te devojkam tako govoriti: „Blagoslov Bože, se tako devojke Ko su tako lepo bolo i rumiene. Blagoslov Bože majku ka vas rodii, I onoga oteca, ki vas lepo goji, Blagoslov Bože se one zavojke, Ke su zavijale prebiti život vas. I još onu zibku, ka vas je takala. Tere onu majku, ka vas je dojila. Vse ča sam obala širokog sveta, Nisam mogao najti takovogu evetu, Kako u Kostrenjoj mladjaljnu dorjku. Ti si dušo moja, ja sam srdeće tvoje, Pođi dušo s manom na domištu mojo.“

Felc. sb.

XLV.

Bakar i Bakarac.

(Vepričnacka).

Dva so grada pokraj mora bole, Jedan Bakar, a drugi Bakarac. Spod Bakarac bladna voda teče, Na koj Mare belo ruho pare, Na njej pore trideset devojak;

K njima deđde trideset junaci
Vsaki zame po jednu devojku,
I ju pelja u svoje dverore,
I joj kaže velike darove.

Volc. sb.

XLVI.

Zlata jabuka.

(Primorska.)

Igrala je zlata jabuka
Na jednom stolu gospodskem.
Iz stola j' dole padala,
Trin gradon vrata razbilala
Trogiru i Šibeniku
I belu Zadru nad more.
V Zadru so j' biser prospipal
Od trešnje zlate jabuke.
Prileli sokol za gora
I here biser pod porje.
Zadrani sokol govore:
„No heri sokol bisera,
Aš ga j' manu čudo potroba.“

Volc. sb.

XLVII.

Juraj i Vile.

(Vepričnacka.)

„O Jure Jurmane! kade si nećeval?“
„O majko gospojo! v zelenoj dumbravje.“

„O Jure Jurmane! ča si čul il videl?“
„O majko gospojo! tri vile letiće.“
„O Jure Jurmane! ko su one bile?“
„O majko gospojo! prva ste bila vi,
Prva ste bila vi, a druga vaša hei
Druga vaša hei, a tretja ljuba moja.“

Volc. sb.

XLVIII.

Nikola straštviten.

(Lorvacka.)

Miko konja za gradom kovaše,
Nijedan ga z dugu negleduše,
Lego sestri i ljuba njegova.
„Stani sestri na najvišu poneštru,
Ter pogledaj v ono ravno polje,
Ako gredu s oružjem junaci.“ —
„Sad su Miko na sred ravna polja.
Oj ti Miko ženska strasivice!
Obnje ču te kako him devojku,
Klasti ču te bole svito do tal,
Oplest ču te, kako him devojku.“

Volc. sb.

XLIX.

Mladic nosi dare iz sajma.

(Zariečka.)

Ča to šuska, ča to gre?
Lepi Marko iz sainja gre.
Ca to nosi, ča to ima?
Svilni opletak, svilni trak,
I za ruku prsten zlat.
Kome ču te darovat?
Lepoj Mariji za ljubav.
Marko nosi susanj,
Kako zlato perje,
Da bi zlato bilo,
Lepšo bi hodilo.
Marija nosi sunčanj,
Kako porje zlato,
Da bi zlato bilo,
Lepšo bi hodilo.

občinskog zakona određuje: Nemoguće uslijed §. 67 svr občinski potrošci biti s dolazećimi dohodci pokriti, tad je občinsko zastupstvo ovlašćeno nametnuti namet na sve ravne poreze. U našem slučaju tadašnje občinsko zastupstvo uslijed ovog § 72 neimadjaše nikakovog razboritog razloga obteretili Žminjice nekakvom nametom 1. posto od pokrića godišnjih potrošaka svako leto preostalo je barem 1000 f. dokle utjerenjem za dve godine svega dohodka lasno se je moglo smiriti i taj dug 2. posto kome ne god. 1870 občina je imala blizu 3000 fr. zaostavših postotnika, Junta morala je ualožiti zastupstvu njihovo iztjerivanje da se izplati dug. 3. posto je moglo od občinske imovine bez svake štete skinuti 2000 fr. na smirenje ovog duga. Jer i godine 1873 je zaključeno bilo odkinuti od imovine občinske 700 f. u glavnici ili kapitalih na smirenje duga sto občina dugovaše Napoleonu Rovisu, koji kad stupi god. 1871 u občinsko zastupstvo dugovise občini blizu 700 f. a god. 1874 kad bi izključen odstupi verovnikom 700 f., što je imao imati od občine na kojih smirenje odobri zastupstvo izračuti mu s imovine 700 f., što je i Junta dakako potvrdila. Tako moglo se učiniti i za smiriti dug Juntin. Kad je Junta taj namet potvrdila, tad nemogu ino, nego suditi, da ona kao i zastupstvo krivim izviescem bi prevara, i posljedno krivim izviescem Žminjski kmet je odsudjen nositi i novu bastu, premda občini svakog leta preostaju 1158 forinti. Da je dokle Žminjski kmet obterećen stariim i novim nametom, tonu su kriji oni bezdusni židovi, koji brez svakoga uljudnog odgoja se hvastaju velikimi odvjetnicima, pa su kukavice i neznalice, oni, koji mu nedaju dihati, niti bili svoj u svojoj kući. S loga opominjam Žminjskog kmela, nek otvor oči, nek se daje na knjigu, neka se nepouzdaju u izrodice i pridošlice, nego i svoje ljudi, i nek uizraja ustrpljivo u horbi za svoj narod, dotle dokle ne bude svoj u svojoj kući, jer samo tad ga čeka bolja budućnost i bolja uprava imovinom občinskom.

S Otoka Krka.

Da već jednoč uzmogni naš sejjak, valjano i umno gospodari, svuž zemljistin posjed obdjevalati, sunce čuvati i gojiti, marhu finariti, oplemenjivati i t. d. mi smo loga mnenja, da za postiguce svega loga moralu bi se svoski nastojati, da se sto skorije na otoku Krku osnuje jedno gospodarsko društvo za Kvarnerske otroke.

Ovonom velevažnom i veoma potrebitomu družtvu nećemo za sada na

L.	
Što jo najlepše.	
(Lavranska.)	
Zrasla j' jabućica	Začula ju bela loza
I kraj vodice	Vinova, vinova
Hladna Dunaja,	I govorit:
Sama sobom govorao:	„Ja sam lepša
„Ja sam lepša	Svaga sveta
Svega sveta	Vinova, vinova. —
Rumena, rumena.“ —	
Začula ju narančica	Začula ju devojčica
Zelena, zelena	Verena, verena
I govorit:	I govorit:
„Ja sam lepša	„Ja sam lepša
Svega sveta	Svaga sveta
Zelena, zelena.“ —	Verena, verena.“ —
Začulju je mlad junak	
Naženjen, naženjen	
I govorit:	
„Ja sam lepši	
Svega sveta	
Naženjen, naženjen.“ —	
	Volt. sb.

LI.

Trava povaljena.

(Lavranska.)

Lope j' božo Radiševs polje,
Va njem mi ni drojva ni kamenja,

siroko opisiviti cilj i svrhu, koju će se nastojat putem njegovim postignuti, nu akopazili budemo, da ovaj naš skromni članak nasao bude zagovaratelja, tada nećemo kasniti putem, ovoga lista priobrili i načrt pravilnih iz kojih će moći svaki teneljito proučiti pravi cilj družtva.

Za potaknuti ovu ideju među našim mi se jedino oslanjati možemo na naše vele vrijeđno dušobranu srećenstvo, ter se stalno učimo, da će isto u svojem djelokrugu svojski nastojati narodu našemu neobhođnu potrebu gospodarskoga družtva predložiti i vrne preporučiti.

Mnogim našim gospodarom činit će se na prvi mah, da je veoma nemoguće pomenuto družtvo kod nas zasnovati, ali mi od strane naše tvrdimo i stalno smo osvjeđeni, da u hrvatskom slogom i sporazujenjem do postignuća prvo navedenoga družtva lasno bi se moglo dobiti.

Svaka napredna zemlja imade ne samo jedno, nego i više gospodarskih družtava; tako n. p. imademo mi u Istri jedno gospodarsko družtvo u Rovinju nu zaližež od pomenutog družtva naši otočci neuvijaju nikakve koristi.

Dosta prilično svetu troši Istra u gospodarstvene svrhe, ali mi na otočih nismo stvoreni za uživanje blagodati nego smo ipak zato da budemo uvjek pri plaćanju pokrajinskih adicionala. — (Pitanje i dat će vam se. Nije pametno svu kriviju na druge bacati. Ured.)

Kada drugi za nas malo mare ne mojmo braću misliti, da moramo i na dalje u nemaru dane i godine sprovdavati? Ništa za to, da vas je maleni broj, nu ni velimo i dozivljemo vam k pameti našu narodnu poslovicu: Kad se hrvatska sreća slože, ju olovo plivat može.

Nas dijeli i slavni otok Krk imade lepku kitu svojih sinova na hodočeši se u raznih službah, u ovoj i onoj polovici carstva, ter porosom možemo reći, da gdje god se nađe nikad se svog milog zavječaja ne stide; dapače uvjek nastoje kako bi rodju svomu sborom i tvorom na uhar bili.

Neima tonu mnogo vremena, da smo imali uz ostalu čestitu gospodar hrvatskoga primorja biti takodjer u družtu s dvimi veleuglednimi sinovi otoka Krka. Mi ovdje nemogemo mijit dovoljnih izrazata, da opisemo sve težnje i dobre namjere pomenute gospode naših čestitih i hrvatskih zemljakih; nego da nam pokazu, kako njim na sretu leži pročvat i dobrostanje našega otoka neskrevali niti česa kad njim se sgođa pružila upisat se medju članove gospodarske podružnice za hr. primorje, tom

Nego jedna grana orebova;
Pod njom Roža žitu svih preda
Žitu svilu na zlato vretenace.
Va polju ni kapice vodice,
Po kraju polja hladna voda teče.
Va polju mi j' trava povaljena;
Nisu mi ju vilo povaljile,
Nego junak i mlada devojka,
Junak kosom, a devojka srpsom;
Zlatom kosom hulinjačom rukama
Perajući i pripovajuci:
„Travo moja ēa si povaljena.“

Volt. sb.

LII.

Brat je draži od drugiča.

(Lavranska.)

„Hodi Mare, ako si oprala.“
„Nisam majko ni dobro počala.“
„Ca si, Mare, letni dan dobara?“
„Pol' mora sam rožice trgala.“
„Si i jih Mare čuda untrgal?“
„Obo ruke i ola rukava.“
„Kemu si jih najveć darovala?“
„Brajan sam jih brodić nakreala,
A ljubčiću facol navežala.“
„Zač jih nisi ljubči najveće dala?“
„Zač ljubčići druga ēu dohavit
A hrajuća nikad nijednoga.“

Volt. sb.

jinom nanjerom, da bi pomemita podružnica protegnula blagovorno svoje djelovanje i na otoku Krk.

Koliko smo iz vrlo pouzdanog izvora čuti mogli, hće gospodarska podružnica za hrv. Primorje dragovoljno protegnut svoj djelokrug i na otoku Krk, osobito onda, ako Bog i sreća dade, da mi uživotvorimo gospodarsko društvo za Kvarnerske otroke. Naša braća u Hrvatskom Primorju svojom gospodarskom podružnicom podpomognuti će nas podlivali i tvorom i slovom; u obveze naše gospodarsko društvo stupilo bi tad u užki savez s gospodarskom podružnicom u Hr. Primorju, ter bi putem prvo rečene moglo nabavljati u povoljne uvjete sjemenje, mlade voće i ostalo.

Da uzmognemo pakod od braće Hrvatskog Primorja uživat blagodati njihove gospodarske Podružnice, mi bi od strane naše preporučili našim inimčnjim gospodarom, da se upisu među godišnje članove gospodarske podružnice za hrv. Primorje na Rieci, plativ u to ime na godinu 2 forinta. Ovim bi najbolje zasvjedočili, da i mi na otočih potrebujemo umne gospodarske pouke, bez koje nećemo biti u stanju blagostanje naše popraviti i unaprijediti.

U koliko prostor ovog lista dopušta nastojali smo p. n. čitateljem potrebu pri plaćanju pokrajinskih adicionala. — (Pitanje i dat će vam se. Nije pametno svu kriviju na druge bacati. Ured.)

Sada ostaje na vas braćo red, da se junaci posla latite, a Bog daj, da prvo nego mine ova godinica, udarimo čvrsti temelj gospodarskomu družtvu za Kvarnerske otroke.

Ako se pakod možda komu od naše braće nedopadaju naši mazori, to bi na vrlo veselio, da se putem ovoga lista ob istom predmetu rieč povede, da se tako uzmognje što valjanje ovo pitelanje na pretres užeti.

Zapisnik 45. sjednice

zemaljskog odbora u Poreču II. februara 1879.

Iz tršćanskog Observatora od 14. marta o. g.

(Konac)

Prema ustanovom državnoga zakona od 30. aprila 1870 ob uredjenju javne zdravstvenosti, pušta se nadležnosti c. k. katarskog kapitanata u Puli utok I. Ra. iz Promontura proti izplati na loženju mu od glavarstva Pule za trošak paranja jedne krave.

Nalaze se zemaljskoj blagajnici, da utjera, od pojedinih kupunkal i odborav za odkup od potrošarne, ukupnu svotu od for 93.135 u ime 75% nameta na

potrošarini a pridržaje se urediti utjehanje toga nameta u kotaru Rovinjskom.

Dovoljuje se jedanastorici koji duguju za gospodinu u kotaru pazinskom, da se obustavi ovrh, i daje jim se za uplatu dva godišnja roka pod pogodbom, da odmah stogod malo daju na račun i da plate troškove.

Dopušta se A. Mu. pok. Ma. iz Grđogseca (a ne Gherdossella. Op. Uredn.) da može uplatiti dug od gospodinu, zajedno sa zatezničkim kamati, 6 polugodišnjih obroka počinjućih od 1. aprila buduće godine, a N. Mu. pok. Pa. i braći mu u Kringi dopušta se, da uplate u tri polugodišnja obroka počinši od 1. febrara o. g.

Povraćaju se, buduće nepodpune, nekoje molbe za produženje izplate i razdjeljenje dugova za gospodinu.

Prinaju se različite molbe, da bi se na obroke izplatiči dugovi za gospodinu.

Oprastaju se S. Ou. zatezni kamati od pred tri godine pod pogodbom, da odmah izplati celi zaostali dug za gospodinu, kapital i kamale na dielu 1/3 občine Poreča.

Polag Juntine okružnice od 1877 br. 4918 pristaje se na razne molbe za razdjeljenje dugova za gospodinu, i za očišćenje parcele koje uživaju pojedinci, ako uplate diel duga, koj pada na one parcele, računajući primjereno polag čistoga katastralnoga dohotka.

Obrublja se tražba A. Pa. iz Lopara, da bi mi se u ime božje primilo u zateznički zavod za gluho-njeme u Gorici njegova gluho-njene sina J. jer je taj već prestupio dobu ustanovljenu od statuta. Povraća se tražba M. utovice Me. iz Novokračinam kojom pita, da se njezina dječa A. i M. uzmu na zemaljski trosak u kakovo javno sirotište.

Obrudaju se i doznačaju:

Zemaljskom odboru Dalmatinskom for. 3.11 u ime troškovih predujmljenih za odjeljene Istrane u 4. diciu 1878 godine:

Gradskom Magistratu u Trstu for. 1230/28 za bolesne njegovane u onoj bolnici mjeseca julja 1876.

Glavarstvu u Puli f. 1053 za troškove u gradskoj bolnici u 3. dielu 1878. za Istrane i Budinje.

Doznačeno je f. 1000 zemaljskom odboru u Gorici za onaj zavod gluho-njemim, a pridržaje se saboru učiniti

„Ko je to dragi moj, A četvrti leto
Salje ga do mane, Zlatom rikamatu;
Da mu ja darujem, Na vodi ni peron,
Našikani rubac, Na suncu ni sušen,
Koga je moja mal Va suzak je peren,
Tri leta šikala; Na srdaju sušen.“

Volč. sb.

LV.

Liepa Mare.

(Zarječka.)

Lepa Mare papar plela
Poli luga samodruga;
S njom ga j' plela mila majka.

Mila majka gorovata:
„Ti si Mare z ljubim spala.“

„Tako majke zdravje bila,
Koliko san ga vidila.“

„Jos ni ura za polnoći
Da si Mare sina rod.“

Pisali su va Benece,
Ljubi kupi zlatu zirku,
I srebrnu povezulje,
I suknjenku od skrlata
I stolmanju fina lakna
I barelu bombažin.“

Volč. sb.

~~~~~

LIV.

Opata vezen rubac.

(Zarječka.)

Doletila lica, Ča to lopo peva
Obleta murvice, Na murvicej mojoj,
Sela j' na grančenju Ko su to tičice,
Ter mi lopo peva. Šalje jih va goro;
Začula je Ane Začula je to ribice,
Z dovezte kumare, Šalje jih va more;
Postala je ona Ko su to devojke,
Verhu slugu svoju; Šalje jih junakom;
„Verna sluga moja, Ko su to junaci,
A hrajuća uikad nijednoga.“ Šalje jih devojkam;

~~~~~

predloge za povećane troškove i izvanredne radnje.

Obredjen je račun e. kr. kotarskog kapitana u Lošinju o troškovih za razteretne radnje, te mu se doznačenje f. 120,30 na izplatu, i daje mu se daljni predujem od f. 300.

Pogled po svetu.

U Trstu 15. travnja 1879.

Carevinsko vijeće, sto se bilo odgođilo radi uzkrnih blagdanah, hoće se priekosutra opet sastati. U posljednjih sjednicah, gdje se vičalo o državnom proračunu, sa svih se stranah mnogo prigovaralo ministarstvu sad radi ovoga, sad radi onoga. Naši su mu slavenski zastupnici po običaju najviše prigovarali radi neizpunjavanja XIX. g. temeljnih carevine zakonih u skoli i uredu. Rekle se, da se činovnici u obče vladaju, kao da tog paragrafa i neima, naime gdje se to tice Slavenih. Na te i tim spodobne tužbe i prigovore ministar je Taaffe odgovorio, da je sadašnja vlasta nakana strogo paziti na točno vršenje ustavnih zakona i naprama svim jednako narodom. Prigodom tih razprava uzeće dari i nekoji Njemci zagovarati Slavene, rekavši, da je skrajno doba gledati, da i ujim omili austrijska državna zajednica. Nas je upravo sram, što moramo još uvijek bilježiti takve prigovore, odgovore i zagovore, jer što koga po božjem zakonu ide, toga mu ljudski zakoni niti dade niti olesne, pa ozbiljni o tom ljudi nikad ni govora nepovede. Na koncu konca, i zakodaveći bi i vlade imale znati, gdje se naravski zakoni krše, da se, pisani pod silu vrse.

Sad vele, da će se pokrajinski sabori otvoriti stopram u jesen, toga radi da će izbori za carevinsko vijeće biti raspisani negdje junija i julijsa mjeseca. Uslijed toga njemačka se je ustavovrsna stranka u Českoj počela već dogovarati o tom preobzišnjom poslu. U taj primjer valja da se ugledamo i mi, gdje nas god ima, ako nećemo, da budemo vickoma ludje porivalo. Naša braća Česi da su zbilja spremni stupiti u carevinsko vijeće, samo ako jih ti u svoje vreme nebudu imali bladno dočekati. Mi toga nerazumimo, jer se politika vlasta po pameti, a to znači govoriti po srdu.

Predsjednik ugarskog parlamenta grof Ghyezy zahvalio se na svojoj časti, a na njegovo je mjesto bio izabran po njem preporučeni narodni zastupnik Szlávy. Naša braća u kraljevini imadu trista mukah sa svojimi saveznici Ma-

gari, koji jih po što po to gledaju novčano upropastili, dobro znajuć, da su svi drugi ugovori prazna rieč, gdje neimaš potrebita novca, da jih postupno razvijaš i usavršuješ.

Cuje se, da će sadanji vojnički vrhovni zapovjednik u Bosni i Hercegovini vojvoda Würtemberg odslupiti, a na njegovu da će mjestu ostati general Jovanović. Izravnim porezima će se tamo urediti na onom istom temelju, na kojem su uredjeni i kad nas u Austriji. Na nekoj mjestih da se kršćani nikako nedaju sklonuti, da plaćaju bezgovom tako zvanu trećinu, dočim da su spremni caru sve dati. U ostalom da se u Bosni i Hercegovini proglašio privremeni zemljistni zakon. Gleda Novog Pazara još se pravo nezna, da li je nije li došlo do konačnog sporazuma med Austrijom i Turском, pa tim ni hoće li neće li Austrija stupiti na put, koji vodi do Egejskog Mora. Mi toga kojica neželimo, otkad vidimo, što se namjerava Bosnom i Hercegovinom, kad i nebi imali pred očima jedinstvo Bugarske, koje bi se tim znatno otežealo, a svakako bi nas zaplelo prije li postigne u strašan rat s Rusijom.

Bugarske stvari još uvijek najviše zanimaju celi svjet. Dne 3. dojduće svibnja nebi imalo bili na Balkanskom zemljusu ni jednog ruskog soldata, a ono Rusom kao da se ni nijmanja nežuri u domovinu. A i nemari jih se zariti, dokle se nezna, tko će jih zanimati, a druge je strane stalno, da toga sami Turci nemogu ni skusiti. Jer valja znati, da dogovori o mjesovitu zaposjednutju Rumelije nisu dosad uspjeli, jedno što se nekoje vlade u to nedaju, a drugo što je Rusija iztkinula drugi predlog, naime da neka Sultan imenuje zemaljskog upravitelja ili guvernera, tog neka u svem prate i nadziraju povjerenici evropskih veljevljastih, a strazu neka strazi rumeljska narodna bugarska vojska pod jednim svim veljevljastim zaprijetlim vrhovnim zapovjednikom. Taj predlog odgovora najbolje ruskim žrtvam, bugarskim narodnim pravicam i evropskom miru, samo ako se nemadje kakav nečovječan hub da mu na put stane.

U Trnovu okraj Balkana bugarske se stvari razvijaju naravnije. Bugarski je sabor zaključio, da će da ima bugarska knezevina dve skupštine, veliku i malu, kao što je ima i srpska. Onda neka velika narodna skupština bira kneza, a taj neka se u Trnovu kruni, a u Sofiji stanuje. Knez neka bude nasljedni, a njegovi potomci grčke izložene vjere. U bugarskoj erkveno jedinstvo neka se

nedira, a običi bugarski Eksarka ili crkveni poglavica neka bude neodvisan od Carigrada. Mi mislimo i želimo, da se tu radi i o neodvislosti od grekog carigradskog Patriarke, jer kršćanski narodi, koji nepriznaju Petrova nasljednika, sveobec erkvene glave, nemogu se nego na svoj majveći narodni ustru pokoriti predsjedniku tudiće narodne crkve, kao što je grčka, otkad se odcjeplila od sredotocja kršćanskog jedinstva.

Turska se nalazi u mnogopoljnijih novčanim okolnostih, pak se na svaki mogući način zapisuje i ovomu i onomu, da dodje do novaca, a nemože pa nemože. Grčka nije ni sa izpostovala okruženja svojih granica po smislu herinskog ugovora, akoprenjuju u tom podupiru proti Turkoj supodpisane vlade na njezina neprestanu pismu i preporuke. Nego nekoje se velevlasti više brinu za židovske luhare u nekoj malih državica kršćanskih, nego za same kršćane u nekršćanskoj državi turkoj. Ruska, ako možebit i nije u dobrom sporazujenju s Engleskom u svih svjetskih dogadjajima, ipak su neimačesa od nje mnogo bojati, jer su sad Engleskoj na tolike strane ruke kruto vezane. U Africi još neće na bolje, a u Aziji gotovo na gore, jer još sad pripadi kralj Birmanski. S druge strane je njoj i Franceskoj egipatski podkralj zube pokazao, offterav iz svog ministarstva njihove ponuznike, koji su imali nadzirati njegovo novčano slanje, sružlo založeni toliki engleski i francuski novci. U Rusiji je kuga prestala, ali prevratna stranka od dane do dne bieslani sve to gore, zato su tamošnji vladini ljudi u neprestanoj velikoj brigadi. Garibaldi se sad nalazi u Rimu, odušau da se uisthi zaputili u gornju Italiju. I engleska kraljica Viktorija bavi sad na nekom zaselku u Italiji. Talijanski kralj Umberto je proslio život onomu čovjeku što je bio ono na njega pucao. U Americi je bukouno rat med nekim malim tamošnjim republikama.

Knjizevne vesti.

Izješće o parižkoj svjetskoj izložbi godine 1878., podneseno trg. obričićkoj komorji po tajniku Miljanu Krasiću. Zagreb 1879. Tako se zove zanimljiva književna od 60 stranah, gdje nam je predloženo što je sastavitelj glavnoga opaža na tom svjetskom natjecanju. Opisano je u kratko mjesto i red izložbe, te svaka

država sa svojim znamenitostima; koncem knjige proporučen plasac, da na budućih izložbah bude poslan hrvatski odjel. A proporuča i domaću izložbu, kao onu god. 1864. na koju bi se imalo pripustiti susjedne slovenske krajine, a da bude barem izložba zemaljskih plodina, gospodarskih spravala i životinje. Napokon kaže o čem treba nastojati da se podigne gospodarstvena snaga hrvatske domovine, a to je podignuti gospodarske, obrtničke i trgovske zavode; pojedino gojiti vinovu lozu i priredjivati vino; uređiti u Zagrebu vinske sajmove; bolje gojiti stijevi i srušiti ju na francuzski način, po čem bi bila sočnija i teža.

Zato nam je da nemamoemo na širo pisati o toj knjizi.

Franina i Jurina.

Jr. A kade si to Jure već toliko vremena?

Ju. Ča misliš, da mi ja vavek lazno prekratite slijrat kako tebe!

Jr. Ej pusti ča, ni nam ni jednemu ni drugemu prelakalo ne. Si l' se naučil onu pesmu, ča si mi neki dan govoril?

Ju. Znam jo svu imam zapisana, al pastimo ča jo za nekoliko vremena; morda je sama opomeća koristila.

Jr. Bi sam tamo gore oko Prezida, da ēu kupiti kakova buša, al ni posla.

Jr. Ča bi reč?

Jr. Skabo je. Zapeli su meju od hrvatske strane valja kako se je ūul glas, da je kuga na blagu; pak zasluzbo ni niš i svet nezna kud ni kamo.

Jr. Ča bi zapiral meju, ako je okolo Delnice sve zdravo. Ter da je i delnička oblast zaprla svoju meju.

Jr. Ma neki nete zato znati.

Jr. Si ūul kega te Porečani poslat, da se cesar pokloni za srebrni pić?

Jr. Ja sam stal, da baruna Polesina, ki je va Beču na diete za zapadnu Istru.

Jr. Dobro su trefili?

Jr. Zač?

Jr. Zač barem nećo čuda govorit.

Jr. Aj ako jednu besedu reče, čo više govorit, čo više govorit, loko je va šest let na diete govoril za našo stvari.

Jr. Si stal va „Sloge“. Frane, da se Klanjci prosili, da bi jum sa za pleno jednega baka dalo?

Jr. Stal sam, stal, i pravo su storili.

Jr. Ma ja mislim, da bi bili moralni nečevat.

Jr. Česa?

Jr. Da do te malo manje na kravah vozit.

Jr. To pak imas ti pravo.

Jr. Sada pak ēu ti, Jure, povedit jednu po spovedno ime.

Jr. Ca je to, dragi ti?

Jr. Znaš da ēemo brzo bit pozvani da zberemo deputata za Beč. — Neki dan ti pride k mene ta i ta i govoriti: kume Frane, mi ēemo zbirat va beć tega i

*Losinjka jo savijala,
Bakurka je sasukala,
Reščica je preoprala,
Kastavka je osnovala,
Volosčica je navila,
Opatiška je satkalna,
Lavrunka je odvezala,
Moščeninka očisila,
Bersiččica pomerala,
A Plominka sakrojila
A Labunka je usila.*)*

Pjevajući se svr pravni stihovi ponavljaju.

Volč. sb.

LIX.

Bosiljak.

(Zarička.)

*Sadila Marc basilak
Velika lilm poli put,
Basilak se zeleni,
Juzak mu se resoli,
Ki ēo kučki vonjat,
Rano mu se jo stajat
I friskom vodom ziljavat,
Ki ēo moškata zobat
Z bliza mu ga j' oblahat;
Ki ēo dovojki imat
S tihega mu je pitat.*

Volč. sb.

LVIII.

Svile rukavice.

(Bersička.)

*Sinoč kragulj prežom bori (?) *
Z' one svile rukavice,
Ke j' Turkinja tanko prela,
Senjkinja jo prepredala.*

** Valjda: prežombori = prežombori.*

Ured.

LVI.

Djevojka zove Junaka u službu.

(Zarička.)

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti koko moje,
Da jih buš imel.
— Koke imam, ljube nimam,
Srdeu mi ne gre! —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti pure moje,
Da jih buš imel.
— Pure imam, ljube nimam,
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti ove moje
Da jih buš imel.
— Ove imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti koko moje
Da jih buš imel.
— Koko imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti ove moje
Da jih buš imel.
— Ove imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti koko moje
Da jih buš imel.
— Koko imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti koko moje
Da jih buš imel.
— Koko imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Dati ēti ti krave moje
Da jih buš imel.
— Krave imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti voje moje
Da jih buš imol.
— Vole imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti konje moje
Da jih buš imol.
— Konje imam, ljube nimam
Srdeu mi ne gre. —*

*Hod me služit Silvisohe
Jedno leto dan,
Dati ēti samu sobe
Da me buš imol.
— Sva to imam, ljube imam
Sad mi srdeu gre. —*

Volč. sb.

LVII.

Što treba junaku.

(Zarička.)

*Zaspala je Jele
Na jelojiv grede;
Sedela je majka*

tega, zač je pravi naš človek i nebi se mračni zameri, i svr ga va Poreče i va Trst rodo imaju.

Ju. Pak da si mi te rekal?

Fr. A ja sam mu odrezn ovako: Gospodine moj, vi nas nepoznate leb na ovakovih prilikah, i to je nekako slab senjal. Mi kmeti čemo va Pazinu, na Voleskom i va Lošinju zibrat kega smo i dosada imeli, a va Kopru, Poreču i Puli čemo zibrat jednoga bolje, leb smo dosada imeli, i to je naš posal. Sam se prekrizil, zet sam motiku, pak sam žal na deku.

Ju. Poštana ti vera, Frane! I ja ču tem čekom tako odgovorit, ako budu još napastovali.

POZIV.

P. N. Gospodi, koja žele začlaniti se u Hrvatsko arheološično društvo, ili mu sto pripaslati, da se izvole javili odgovornom uredniku ovoga lista, povjereniku spomenutog društva.

Za „kraljev Př“ darovaće Bratovšćini svoji „novčić“ mnoga gospoda u Trstu i Kopru. Imena i prinose stamplati čemo drugi put.

PET PISAMAH o oplemenjenju voćakah.

III. pismo.

Dragi prijatelju Ivane!

Bas odluciš sjeti za stal pa sa latiti pera, da ne nastavim sa oplemenjenju, ali kad tamo stiže mi mileno Tvoje pismo.

Pročitav isto osvjeđećo sum se, da nisam krivo mislio sudac o Tobi, da si dičan Hrvat, marljiv i poštovan poljedjelac. Evale Ti hrate, i Živo!

Koliko raznabirem iz Tvojeg pisamca: Ti si zdrav po svojem starom običaju: Tako valja — „sana mens in sano corpore“ voli latinski mudrac — *Tko je zdrav, tunc je du velud* ūri — to jest ka posten čovjek. —

Ovakvo vidiš mogao bi Ti do sutra zboriti, ali mi to ne depušti Tvoja nestrižljivost, koja želi, va nastaviti oplemenjenju s jedne strane; a s druge strane meni prekomjerni službeni i nosilžbeni poslovi, koji me ne prestano drže u svojim čvrstih pandžad.

Ali ipak prije, nego li pređem na stvar reći mi jo, da Ti bas srišno hvalim na izreci, gdje mi u pismu reče, da si mnogim pojedincima razumijecem ona dva moja objedovanja pismu uz opazku, da Ti isti obočaš: da će još ovo godine na svojih voćakah sadržaj praktično izkusiti. — Živo! — Ajde uok kujšu, pa će skoro upoznat istinu, onoga što rekoh.

Evo me dakte Ivane na stvar!

B. Spajanje mladih voćakah. Ovak način oplemenjenja, o kojem ču Te danas poneti, jest jedan od najboljih i najpraktičnijih, posto je vrlo jednostavan, pa ne samo to, već se i ujazdravljiv i ciepovi dobij, jer se za nekoliko dana postoji ciepljenja ono mjesto niti ne pozajmo, gdje je kalutljeno (oplemenjenje, na-vratno); buduće se plementira mladić sa divljakom tako sdrži, da obeduje podpunu jednu drugoj pristau.

Osim toga, je i zato zlamitet, što kad se nebi slučajno primila pitoma mladić (ciep), tada bi mogao još iste godine očiti (pupovati), a toga podpoštio ne može biti kod drugih načinih oplemenjenja. Spajanje, mileni moj, obavljaj u mjesecu ožujku i travnju t. j. čim opaziš, da se još sok kod divljake potko giba. Opet drugi voćari preporučuju, da se spjaju, kod je divljaka juž potjorala veleć, da će posjepiti pitomu mladiću, koja je valjala bila od duže vremena održevana, te tako će ovakovo zamrzu mladić oživjet prebunjui sok od divljake.

Najposlje mnogi se voćari u tom slazu i preporučuju, kojim so i ja pridružujem, jer sam u svom praktičnom životu pokusio, da imaju pravo, eda se još počne u jeseni pa tija do mjeseca siječnja spjati, dakako izuzun ostre zime.

Ovakovo spajanje može se također ovrsavati i u sobi kroz svu zimu, te spojenu voćku treba namuh u pjesak, načarati se u podrumu ili gdjevolj u sobi, posuditi, pa tu držati do promaljjeća. Čim se je tako pomolio prema ljeća, tada ovakovo oplemenjeno voćke posudi u školici ili u voćnjak, t. j. kamo koja spada.

Ovak način oplemenjenja zove se **sobno spajanje**, jerbo se u sobi spaja.

Reksavi, mileni Ivane, u prvom svom pisamcu, da trobaš od *zdrave i od dobre vrsti drveća* pup skinuti, tako Ti i ovđe to isto proporučujem, da naime ciep (pitomu mladiću) odsječes od *zdrave graničice*, čiste, godišnje, sa neravnjenom, nepokvarenom korom itd., koje imaju blizu nabubrevene pupove. Za to ćeš uzbolje učiniti, da se pitome graničice (mladiću) odsječu od plomonih voćakah, za koje smo se osvjeđočili, da dobran plod daju i dalim nam se taj plod dopada.

Ivana! Ne smi li takovih ciepovah, tada zaprosi Trog susjeda, koji ih ima, pa će Ti za isto i podatki.

Ali dakako ne žali ovđe niti troška za pridoniti si pitomu mladiću; jer so liepo kažo: *Kakov ciep (kalem) takov i plod voćke*.

Pazi, Ivane, da prije pitome mladiću pribavиш, nego li se jo počeo pup razvijat. Ovo ste rekoh točno Ti preporučujem na uvaženje, jer sam žalibio video kod mnogih voćarah, da na to ne paze, premda je nužno na isto razku obratiti, jerbo također i ovo važi, da iši, dali će se mladić (ciep) primiti ili ne. Ovo, što rekoh, paži ponajviše kod kujskih i breskata (praskala), posuda se kod ovih voćarah, za male topoline, pupi počnu razvijat.

A sad Ti evo Ivane napuštaš:

Kako se postupa kod spajanja? Evo ti odgovor: Divljaku sa oštrim nožem na 18 cm. od zamje — a možeš i kod krošnje — koso odreži.

Pitomu graničenju (mladiću, ciepu, kalem) odreži isto koso koso pri doljnjem kraju, a pri gornjem toliko, da same Š oka na mladiću ostanu.

Kako si ovo, mileni moj, učinio, onda plementira mladićen sa divljakom tako spoji, da dodje kora na koru, drvo na drvo, mezgra na mezgru, i da među ovim nikakva supljava neostane.

Sad ćeš liepo sa likom omotat, a sa voskom omazat puzeć, da neunknje plementu mladiću sa svog mjesto ili kakvu supljinu ne ostaviš; jer bi Ti nasuprot mogao iz ostavljenje suplje sok vani pištiš, i u zrak i vrla unutra prodriat. Već imu bili srednje prilegnut.

Pazi Ivane i na to, da doljuje oko na plementir mladić i bude izautra a ne izvana, kad se spoje, u ovo će sigurno potjerati, makar se i gornji čest mladić posusti.

Jos i ovo: ako je od divljaka stablo ili grana tako dobro, da joj se odrez ne bi mogao podjedno pokriti sa odrežom od pitomu mladiću, onda se stablo ili grana nepresećaju srasivim, već se samo s jedne strane koso odreže, kako se spojiti sa plementir mladićem i tako se spoje, da kora na koru, a mezgra na mezgru dođe, jer baš u mezgri pitoma mladiću i podjednom spoji; postoji se sa likom omota i u pritrgne srednje, voskom umazati, pa eto Ti spajanje svršeno. Na ovaj način voćka spajajući naši vrli Hrvati u Zagorju, a načinjeće moj i Tvoj obič cijenjeni prijatelj, naime mnogo poslovnički župnik, vrli rodoljub i napredni voćar.

O. Marko Ćaćić.

A sed pri komev dñe mi je reći, da se naime omot na ovakovih voćakah ne popuni odvez rane — najbolje koncem mjeseca svibnja (majna) — jerbo je ono mjesto gdje su spjene odvez stablo i nježno: imajuće se cipe im u kolac privezati, efa ga ne bi vjetar polomio. A na jesen srasiv odpusti.

I ova ti da danas budu dosta. Drugom čemu prigodom sberit a načinu oplemenjenja pod kora iliti za koru; i ostaj mi s logom. Sačuvaj svoje prijateljstvo i svaju ljubav svom iskrenom prijatelju.

Druš, 18 ožujka 1879.

N. Vežić.

Različite vesti.

Gosp. Fran Jelenić Hrvat iz Kastva, dosad konceptist kod r. k. finansijskog ratnoljstva u Trstu, imenovan je za vladinog tajnika u Sarajevu, te već, ukamo se, obavijati svoju novu službu. Sretne bilo njemu i putu, međutim koji je došao!

Trgovacko-obrtnička komora u Zagrebu šalje nam redovito zapisnike svojih sjedišta; zato smo joj vrlo zahvalni i žalimo da rad malena prostora nemerno svega dojavljivati, te se tako ponekle odniziti i čitatevom u Kraljevini.

Dne 17. ožujka imala je pomenuta komora sjednicu, u kojoj je odlučeno 1. da se neće poslužiti posebno poslanstvo na poklone Njih. Veličanstrom prigodom srebranog pula; već se u taj namra daje 100 for, poplavljenim Posavcem, a isto toliko Segedinec. 2. pročitalo se dopise o stanju govedje kuge i dopis

ministarstva, da netreba dokazivati prove-mjeno za robu, koja idu put Italije i Francuzke. 3. poduprilo se molički trg, slobor u Zagrabu da se upotpuni oblik brzojavnih recepisal. 4. razpravilo se je izrada odbora za sastav odgovora na Ravnateljstvo austro-ugar. banke gleda dotace filijala u Zagrebu, i gleda da je sastav obstanka „hrvatskog pripomoćnog društva“ medju trgovci, koja je vrlo potrobljeno našoj glavnoj granici trgovine, nimo prometu s liesom.

Veliki vol. Gospodin Matija Kulavice plovjan u Sveti-Vidu pri Zatičini u Kranjskoj prodao je mesaru gosp. Černetu u Ljubljani goliogom val, koji je bio *2 cent težak*, a 17% pestih visok. Vol jo svajarsko-murskoga plemenita, izležen, određen i podpitan u štali spomenutog gospodina. Prodan je za 370 florinti. Kad čovjek gleda one naše bušice po Istri, rekao bi, da ne može biti što pišemo. Ali to jest čudo, kad se u sanoj Kranjskoj čudo, i koja ima dosta lipoga blaga.

Odielo proti vrati. Inženir Šala u Beču kušao je novo odielo proti ognju. Zapalio je šest kupnica divrali namazanih potezljom i hodio usred njih i nije se ni opatio. To je odielo od nekoga uzhesta, ili koga bismo mi rekli, od negora. A uzhest je ruda, koja se može na vlakancu razviti i onda tukti, kako drugo vlakno.

LISTNICA

Iz Kicke, Zarofja, Knstva i Promontura dobili smo pjesme, što nam poslale. Hvala! U prilici viša.

Pregled tršćanskoga tržišta.

dne 10. aprila 1879.

	OD	DO
četv. m. for. m.	četv. m. for. m.	
Vasak primorsk i ugarski za 100 kg	—	—
Kafa Portorik	129	132
S. Domingo	72	—
Rio polig. vesti	55	61
Cuka austrijski	—	—
Indoni	29	31 25
Crvena trava božnja (Ornitanthus sativus)	230	216
Karanđo skriniča	150	50
Karbo polje požarka	za 100 kg	9
lovanjsko	6	—
Smokvo kalanata	20	—
polje	18	—
Ljubiča skriniča	3	1 75
Badonki litri mandul polj. za 100 kg	99	102
dalmatinsko	—	—
Lošačan	23	25
Sjever	12	16
Plavica rusk	10	11
ugarska	9	10 50
galatka	—	—
Kukuruz (turkijski) rusk	5 75	6 25
Raz	6	7 25
Jovan	10	8
Zob ugarska	6 50	1 50
arbanska	—	—
Pasul (fazol), polag vesti	4	15
Bob	—	—
Ljuna	12	13
Uzil talijanski	15 75	22
Inglečki (kitajski)	15 50	16 50
Vuna bosanska	95	100
moravska	117	129
arbanska	106	116
istarska	—	—
Dasko koruski Jolice	50	90
Stajersko	11	75
Greda	12	13 80
bukovica	8	12 25
Ujje Italij. nizak vesti	za 100 kg	42
nizak	50	60
— srednje vesti	—	—
dalmatinski	11	12 50
istarski	10	11
Kameni ulj u karliči	12 50	—
u kosači	16	—
Koko strujeno mazivo	155	155
suho valjano mazivo	107	131
dalma. ist. i bos.	10	100
jajčno mazivo	za 100 kom.	85
dalmatinski	50	75
kožo	za 1 kg	65
vuneno slano	—	65
stilo	—	60
zvije za 110 komadak, u skrobu	25	27
Bakalar	29	31
Strelci 1 barci	15	21
vitrioli modri	26	28
zeleni	5	5 50
Maslo	76	91
Loj dalmatinski i masli	12	15
Sal	—	—
Mast (salo raztopljeno)	13	—
Slanina	35	37 50
Raklja etolitar (100 litara)	—	—
Galvici istarski	za 100 kg	—
Ruj naški	9	—
loj istarski	8	8 75
Ljščo od javorko	12	11
Vinske grotinje (Gripula)	sploh	31
Med	32	—
Lumber (jabljevo od jarak rike)	12 25	13 75
Pakal karli od 100 kg	3 75	9
Cunjo (straco)	za 100 kg	17 25 23 25
Katram dalmat.	11	16

Teč Novaca polag Borse u Trstu

od 1—14. aprila 1879.

Broj	Cena (čekolad)	Napomeni	Lice stari	Prije bilo (čekolad)	Dan o	Cena (čekolad)	Napomeni	Lice stari	Prije bilo (čekolad)
1	5,53	9,35	11,69	—	—	9,53	9,32	11,71	—
2	5,53	9,29	—	—	—	10,52	9,32	11,73	—
3	5,53	9,29	11,68	—	—	10,52	9,32	11,70	—
4	5,52	9,30	11,68	—	—	10,52	9,32	11,70	—
5	5,52	9,31	—	—	—	10,52	9,32	11,70	—
6	5,52	9,31	—	—	—	10,52	9,32	11,70	—
7	5,52	9,31	11,70	—	—	10,52	9,32	11,70	—
8	5,52	9,31	11,70	—	—	10,52	9,32	11,70	—

KORISTNA OBZNANA preč. svećenstvu.

Tvornica voćenih sveća Alojza Badera u Gorici, koja je bila počasna srebrenom kolajnom na izložbi u Gorici 1854 i u Trstu 1871, a čestim diplomom na svjetskoj izložbi u Monaku 1855, u Parizu 1855, u Beču 1873, i brončnom kolajnom na zadnjoj svjetskoj izložbi u Parizu godine 1878, preporuča svoje sveće od prelijepog vošta, koje su čiste, liepo mirno i poslagano gore, nimalo ne kidaju, te ne cide po oltarim.

Crkvena obzražnica mogu plaćati konečno godine. Svaka naruča iznosu koju je bila učinjena u Crkvenoj poslužbi, a tada se raspodjeli na župu.

Alojz Bader.

Mojih sveća ima u zalihi također Gašpar Kastelac u Materiji, G. P. Fabiani u Lokvi (Cognale), Janez Gojvešek slaćunac u Sežani.

VRLO VAŽNO

za vinogradare.

Nepobitno je dokazano, da je sumporanje trsja, shodno upotrijebljeno, jedino, najbolje i najuspješnije diehlijeće sredstvo, kojim se trsje može snizvati, od trsne plesni (Criptogama: Oidium), te koje trsje povrati svežinu i jakost ako je već bolje okućeno.

Francuzka, Italija i svaka ina vinarska zemlja podjavljuju nam mnogobrojno i neprestano dokaze o tom; na treba biti na velikom oprezu, jer neizmjerna važnost, pripisana i priznana somporanju, navela je pohlepno spekulante na mješanje (falsificiranje) sompora s drugimi stvarnim neuspješnim i nikako diehlijećim.

Onaj dakle koji želi služiti se sumporom, treba da bude vrlo oprezan za da se onda mnogobrojnim prevaram, stoga neće biti sasvim i neshodno, ako se kupac osvjeđodi kod prodavca pregledajući izvornih faktura o dolazku sumpora, to je a stečenom poštenju i glasu proizvoditelja.

Onaj naime, poslije noći u kojoj je rosa pala, je najšouznići dio dana za sumporanje, jer se tako sumpor ljepe nivoje trsja, što je svakako neobhodno potrebno, da se postigne povoljan uspjeh.

Ako pak poslije sumporanje nadodje kisa, koja bi sumpor izpravila, biti će potrebno ponoviti prije rečenu pokusu.

Glavna čistionica (rafinerija) sumpora tvrdca Albani u Fesaru, a njezin jedino skladište na Rici kod Nikole Pavačića,

droguista, ulica Corso.

Isti im je na prodaju izvornih sumporaca, koji su toli dobro udesene, da se nje rabeći pristedi 40 % sumpora, a tri četvrti manje vremena uzmu.